

Korešpondencia slovenských osobnosti – koniec projektu i začiatok ďalšieho výskumu¹

Eva AUGUSTÍNOVÁ

Abstrakt

Interdisciplinárny projekt v odboroch historickej vedy a knižnično-informačné vedy „Intelektuálne dedičstvo a vedecká komunikácia 1500 – 1800 so slovenskými vzťahmi ako súčasť európskej histórie a identity“ podporený Agentúrou pre vedu a výskum priniesol do prostredia výskumu vo vyššie uvedených oblastiach nové spôsoby pohľadu na písomné kultúrne dedičstvo Slovenska a Slovákov a umožňuje široko distribuovať výsledky a vklad nášho špecifického intelektuálneho dedičstva.

Kľúčové slová: vedecká komunikácia, intelektuálne dedičstvo, vedecká korešpondencia

Abstract

Interdisciplinary project „Intellectual heritage and scientific communication 1500 - 1800 with Slovak relations as part of European history and identity“ solved in the field of historical science and library and information science, was supported by the Agency for Science and Research. The project brought new ways of looking at Slovakia's written cultural heritage and Slovaks, and enables the wide distribution of the results and contribution of Slovak specific intellectual heritage to European cultural heritage.

Key words: scientific communication, intellectual heritage, scientific correspondence

Úvod

Počas štyroch rokov kreovania výskumu sa podarilo pripraviť niekoľko významných výstupov, ktoré predstavujú významných predstaviteľov slovenskej vedy, kultúry, umenia, kultúry, vzdelávania i spoločnosti vôbec, prostredníctvom ich myšlienok vložených do veľmi osobnej formy výpovede, a to korešpondencie

---

¹ Tento článok vznikol s podporou projektu APVV 15-0554 Intelektuálne dedičstvo a vedecká komunikácia 1500-1800 so slovenskými vzťahmi ako súčasť európskej histórie a identity.

Základné etapy projektu, ktorými boli najmä analýza stavu poznania a indikatívny prieskum zdrojov k problematike, heuristika, spracovanie a analýza pramenných dokumentov i následná syntéza a prezentácia týchto informácií, vyústili do niekoľkých významných výsledkov.

Ciele a výstupy projekty

Medzi cieľmi projektu patrila pasportizácia pertinentných informačných zdrojov a dokumentov nachádzajúcich sa v pamäťových a fondových inštitúciách na Slovensku a v zahraničí. Tento cieľ bol splnený v plnom rozsahu, čoho dokladom je existujúci zdieľaný dokument sekundárnej literatúry. Výskum sa uskutočnil v sekundárnych prameňoch zaznamenávajúcich informácie o pramenných dokumentov intelektuálneho dedičstva a vedeckej komunikácie so slovenskou provenienciou zachovaných na území Slovenska i v zahraničí. Dostupné dokumenty sú včlenené do plnotextovej digitálnej databázy pramenných dokumentov, ktorý je dostupný v súčasnosti síce len v internom univerzitnom prostredí (kvôli autorskému zákonu ich nie je možné v digitálnom priestore verejne publikovať), ale na požiadanie, v rámci služieb výskumu, sme pripravení záujemcom prístup poskytnúť. Súbor pertinentných sekundárnych informačných zdrojov predstavuje 2095 bibliografických záznamov monografických diel a štúdií, ktoré sa priamo viažu k skúmanej problematike a v jednotlivých etapách výskumu boli podkladom pre hlbšiu analýzu a spracovanie. Časť z nich, v počte okolo 400 titulov/objektov máme v súčasnosti umiestnené v digitálnej knižnici.

Takisto bol vytvorený heslár vybraných učencov a vzdelancov, ktorí udržiavali písomné kontakty s významnými osobnosťami vedy, kultúry a umenia v domácom i zahraničnom priestore. V súlade s vypracovanou metodikou bola vykonaná heuristika primárnych zdrojov informácií, pre danú problematiku: Biografický lexikón Slovenska zv. I.–VI., Slovenský biografický slovník zv. I.–VI., Slovenská kultúra na zahraničných univerzitách, J. Kuzmík, Slovník autorov slovenských a so slovenskými vzťahmi za obdobie humanizmu zv. I.–II., J. Kuzmík, Doplnky a opravy k slovníkom starovekých, stredovekých a humanisticko-renesančných autorov, prameňov a knižných skriptorov so slovenskými vzťahmi a viaceré iné. Pri ich výbere sme sa sústredili na možné dokladovanie korešpondenčného a osobného styku s významnými osobnosťami slovenského i zahraničného života a ich členstvo v medzinárodných vedeckých spoločnostiach. Tieto údaje boli získané na základe informácií zo sekundárnej literatúry. Okrem napĺňania, kompletizovania a dopĺňania databáz sme uskutočnili široký korešpondenčný prieskum vo všetkých štátnych slovenských archívoch (27), ktorý, najmä kvôli nespracovanosti archívnych fondov, neprinesol žiadané výsledky. Heslár, resp. zoznam odosielateľov/adresátov je súčasťou/pomôckou ku vyhľadávaniu korešpondencie v databáze

listov slovenských vzdelancov a osobností kultúrneho, vedeckého, spoločenského, cirkevného a politického života. V súčasnosti obsahuje 1897 mien osobností, s krátkou biografickou charakteristikou, uvedením dátumov narodenia a úmrtia (v prípade ak sa tieto údaje podarilo identifikovať), opatrených príznakom O – odosielateľ, A – adresát. (dostupné na: <https://kmkd.fhv.uniza.sk/index.php/veda-a-vyskum/ceps/projekt-apvv>).

Cieľom projektu bola aj sprístupnenie získaných dokumentov a poznatkov formou publikácií aj v digitálnom systéme. V digitálnom priestore je vytvorená databáza korešpondencie slovenských vzdelancov z rokov 1500 – 1800, v súčasnosti do tohto priestoru vstupujú informácie z 11942 zredigovaných záznamov o listoch významných osobností slovenskej vedy a kultúry (pokiaľ nebudú všetky dáta transportované do databázy, sú dostupné aj na webovej stránke Katedry mediamatiky a kultúrneho dedičstva v dvoch súboroch s názvami Korešpondencia osobností 1500 - 1800 a Korešpondencia registre. (dostupné na: <https://kmkd.fhv.uniza.sk/index.php/veda-a-vyskum/ceps/projekt-apvv>).

Každý záznam je záznam o jednom liste a obsahuje meno odosielateľa, meno adresáta, miesto datovania, dátum vzniku listu, signatúru miesta uloženia korešpondencie/listu, regist, charakteristiku adresáta, charakteristiku odosielateľa a blok poznámok, ktorý obsahuje informácie o vydaní/nevydaní listu, či ďalšie dôležité a doplňujúce informácie týkajúce sa samotnej skúmanej korešpondenčnej jednotky (blok poznámok je určený len pre internú potrebu). Verejne dostupná databáza sa nachádza na adrese: <http://inded.fhv.uniza.sk/xmlui/>. V nezredigovanom stave, resp. prebieha a bude prebiehať základná heuristika a identifikácia, je viac ako 8 tisícový fond korešpondencie ostrihomskeho archívu, ktorý obsahuje korešpondenciu biskupov a arcibiskupov pochádzajúcich zo Slovenska (Juraj Lipai, Juraj Selepčeni a i.), korešpondencia Turzovcov uložená vo fonde Oravský komposesorát v Štátnom archíve v Bytči obsahujúci viac ako 1000 listov, korešpondencia Daniela Kornidesa, korešpondencia Žigmunda Forgáča s Jurajom Lipaim, viac ako 6 tisícový fond korešpondencie Františka Kazincyho, fond korešpondencie 16. storočia z bardejovského archívu a fond Malohontskej spoločnosti v Štátnom archíve v Banskej Štiavnici. Vyššie uvedená korešpondencia bude postupne identifikovaná (adresáti/odosielatelia), budú pripravené základné metadáta k jednotlivým listom, prejdú dôkladnou redakciou a budú vložené do korpusu záznamov databázy.

Architektonický návrh databázy sa funkčne opiera o vrstvovú architektúru, ktorej koncept sme navrhli, bližšie predstavili a technické špecifikácie databázy odprezentovali v štúdií Výskumné projekty realizované v oblasti kultúrneho dedičstva v prostredí Katedry mediamatiky a

kultúrneho dedičstva, dostupnej na: <https://kmkd.fhv.uniza.sk/index.php/kulturne-dedicstvo-v-21-storoci>

Pridanou hodnotou nášho projektu je výskum v oblasti vizualizácie informácií, ktorý bol odprezentovaný v reprezentatívnom zborníku projektu Vedecká komunikácia 1500 – 1800 II. Pri vizualizácii budeme postupovať a vychádzať priamo zo zozbieraných údajov, z praktického výskumu. Vzájomné vzťahy medzi pisateľmi, resp. ich vizualizácia nám poskytne bližší a detailnejší pohľad na vedecké, spoločenské, kultúrne i cirkevné komunity analyzovanej doby s prihliadnutím aj na iné kvalitatívne ukazovatele, ktoré sme schopní v súčasnosti sledovať a zachytiť.

Na základe laboratórnej analýzy fyzického stavu unikátnych rukopisných dokumentov, predikcii ich životnosti a návrh krokov na ich ochranu a reštaurovanie, čo bolo ďalším cieľom nášho projektu, vznikli dve príručky/manuály, ktoré prezentujú tento výskum, a to Manuál prieskumu listín do roku 1800 a vykonávacía príručka k Manuálu prieskumu listín do roku 1800, ktoré pripravil významný odborník v oblasti ochrany historických dokumentov a historických fondov, riešiteľ projektu, doc. Ing. Vladimír Bukovský, CSc. K tomuto cieľu sa tiež viaže štúdiá venovaná prieskumu fyzických nosičov korešpondencie. Bola vytvorená učebnica Indexy preventívnej ochrany III, ktorá sa venuje a vzťahuje aj na archívne dokumenty a poskytuje pohľad na merania prostredníctvom prístroja Survenir, ktorý analyzuje aj archívne dokumenty.

Ďalším cieľom projektu boli experimenty zamerané na zvýšenie kvality digitalizácie a rozpoznávania znakov rukopisných dokumentov, kde sa naša pozornosť sústredila na dve oblasti, a to na optické rozpoznávanie znakov v kontexte digitalizácie korešpondencie slovenských vzdelancov v období 1500 – 1800. Výsledky tohto výskumu sú prezentované v štúdiu Mgr. Veroniky Murgašovej, PhD. dostupnej na https://fhv.uniza.sk/mkd_revue/02_2018/02_2018_murgasova.pdf. V rámci výskumov sme sa kontaktovali s európskym vedeckým tímom ukončeného projektu Transkribus. Vzhľadom na závažnosť problémov pri OCR rukopisných dokumentov na Slovensku vznikol APVV projekt zameraný priamo na danú problematiku s názvom Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom automatickej transkripcie historických rukopisov, preto sme hlbšie výskumy nerealizovali. Druhou oblasťou výskumu boli rizikové faktory digitalizácie rukopisnej korešpondencie, reprezentovaných taktiež štúdiou vyššie uvedenej autorky dostupnej na https://fhv.uniza.sk/mkd_revue/01_2019/01_2019_murgasova.pdf.

Popularizácia poznatkov bola taktiež jedným z cieľov projektu. Výsledky výskumu boli prezentované v domácom i zahraničnom vedeckom a odbornom prostredí na konferenciách, seminároch a pracovných stretnutiach, v online digitálnom informačnom priestore i formou tlačových výstupov – monografií, zborníkov a štúdií, ktorých kvantifikácia sa nachádza v jednotlivých ročných správach o riešení projektu.

1 monografia, 1 kolektívna monografia, 38 štúdií, 2 metodiky, 1 databáza – sú kvantifikované výsledky výskumu riešiteľov projektu. Okrem riešiteľov projektu sa v dvoch zborníkoch podieľali na výskume odborní a vedeckí pracovníci z externého prostredia projektu, ktorí svojimi 13 štúdiami publikovaných v zborníkoch a prezentovaných na konferenciách rozšírili výskum problematiky intelektuálneho dedičstva Slovenska a Slovákov do širšieho vedeckovýskumného prostredia.

Zoznam publikovaných výstupov a výstupov odovzdaných do tlače:

1. AUGUSTÍNOVÁ, Eva a Jarmila MAJEROVÁ. Medzinárodná spolupráca a najnovšie výskumy v akademickom priestore v oblasti knižnično-informačnej praxe. In: ITLib, 2017, č. 2, s. 45-49.
2. AUGUSTÍNOVÁ, Eva a kol. Vedecká komunikácia 1500-1800. I. Žilina: EDIS, 2019. 168 s.
3. AUGUSTÍNOVÁ, Eva a Veronika MURGAŠOVÁ (eds.). Vedecká komunikácia 1500 – 1800. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline Fakulta humanitných vied Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, 2019. 181 s.
4. AUGUSTÍNOVÁ, Eva a Veronika MURGAŠOVÁ (eds.). Vedecká komunikácia 1500 – 1800. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline Fakulta humanitných vied Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, 2020. 161 s.
5. AUGUSTÍNOVÁ, Eva a Matúš FORMANEK. Výskumné projekty realizované v oblasti kultúrneho dedičstva v prostredí Katedry mediamatiky a kultúrneho dedičstva. In: Kultúrne dedičstvo v 21. storočí. Žilina: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, 2020, s. 45-66.
6. AUGUSTÍNOVÁ, Eva. Korešpondencia humanistického básnika Jána Rimaiho v kontexte dejinných udalostí začiatku 17. storočia. In: AUGUSTÍNOVÁ, Eva a kol. Vedecká komunikácia 1500-1800. I. Žilina: EDIS, 2019, s. 24-45.
7. AUGUSTÍNOVÁ, Eva. Peregrinácia v kontexte ranonovovekej korešpondencie. In: Kniha 2019. Martin: Slovenská národná knižnica, 2019.

8. AUGUSTÍNOVÁ, Eva. Turzovská korešpondencia nemeckej proveniencie v prvých dvoch dekádach 17. storočia. In: AUGUSTÍNOVÁ, Eva a kol. Vedecká komunikácia 1500-1800. I. Žilina: EDIS, 2019, s. 46 – 68.
9. BUKOVSKÝ, Vladimír, ŠVEHLOVÁ, Mariana a Katarína KIANICOVÁ. Degradácia farebnej fotografie na dennom svetle/Degradation of Color Photography on daylight. In: mkd revue, 2018, roč. 5, č. 2.
10. BUKOVSKÝ, Vladimír, ŠVEHLOVÁ, Mariana, KIANICOVÁ, Katarína, MARTINCOVÁ, Penka a Katarína KALISTOVÁ. Ochrana knižničných fondov IV.: Indexy preventívnej ochrany. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, 2018. 123 s.
11. Bukovský, Vladimír. Manuál prieskumu listín do roku 1800.
12. Bukovský, Vladimír. Vykonávacia príručka k Manuálu prieskumu listín do roku 1800.
13. FORMANEK, Matúš a Marcela KAJANOVÁ. Vizualizácia vedeckej komunikácie pomocou open source softvéru a analýzu grafova sietí. In: Vedecká komunikácia II. Žilina: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, Fakulta humanitných vied, Žilinská univerzita v Žiline, 2019, s. 167-181
14. FORMANEK, Matúš, MAJEROVÁ, Jarmila a Veronika MURGAŠOVÁ. Postavenie digitálnych repozitárov a politiky Open Access ako nevyhnutnej súčasti procesu etablovania digitálnych humanitných vied. In: Extrapolácie 2018. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, 2018.
15. FORMANEK, Matúš. Virtualizovaná databáza vedeckej korešpondencie v rokoch 1500-1800 s využitím softvéru DSpace [electronic] : virtualizovaný DSpace použitý inak. In: Ikaros [electronic] : elektronický časopis o informační spoločnosti. - ISSN 1212-5075 (online). - Roč. 23, č. 2 (2019), s. [1-6] [online]. - Spôsob prístupu: <https://ikaros.cz/virtualizovana-databaza-vedeckeje-korespondencie-v-rokoch-1500-1800-s-vyuzitim-softveru-dspace>
16. FRIMMOVÁ, Eva. Humanista Peter Fradelius a jeho "peregrinatio academica" (na pozadí dobovej korešpondencie) [L'humaniste Peter Fradelius et sa "peregrinatio academica" (a la lumière de la correspondance d'époque)]. In Verbum historiae : vedecký internetový časopis, 2016, roč. č. 2, s. 63-86. ISSN 1339-4053.
17. FRIMMOVÁ, Eva. Informovanosť pápežov o duchovnej a politickej situácii v Európe začiatkom 16. storočia. In Slovak studies, 2017. 30 s. [V tlači]
18. FRIMMOVÁ, Eva. Mecénstvo Gašpara Ilešháziho (1593 – 1648). In: Vedecká komunikácia III. Žilina: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, 2020, s. 76-94.

19. FRIMMOVÁ, Eva. Morová epidémia v Bratislave v roku 1577 [The Plague Epidemic in Bratislava in 1577]. In Pohromy, katastrofy a nešťastia v dejinách našich miest. Bratislava : Vydavateľstvo Igor-Iliť - RádioPrint, 2019, s. 291-306. ISBN 978-80-89867- 05-9
20. FRIMMOVÁ, Eva. On the decision making of the Papal Curia at the beginning of the 16th century, according to the minutes of the Consistorial Archive. In Slovak Studies, 2018, č. 1-2, s. 7-29
21. FRIMMOVÁ, Eva. Pôsobenie Ambróza Šarkana v Bratislave [Ambrosius Sarkany's activities in Bratislava]. In Vita historiae dedicata : zborník štúdií venovaný životnému jubileu prof. PhDr. Júliusa Bartla, CSc. Zostavila Miriam Viršínská ; recenzenti Viliam Čičaj, Ivan Mrva. - Bratislava : Vydavateľstvo Univerzity Komenského pre katedru histórie Pedagogickej fakulty UK, 2018, s. 100-114. ISBN 978-80-223-4695-5.
22. FRIMMOVÁ, Eva. Správa o skone cisára Maximiliána II. Habsburského. (28 s.) kolegovi PhDr. Miroslavovi Moroviczovi do zborníka Z dejín vied a techniky na Slovensku – ide o analýzu 14 stranového listu, ktorý napísal cisárov lekár Johannes Crato Jánovi Sambucovi. Odovzdané do tlače.
23. FRIMMOVÁ, Eva. Jozef Ignác Bajza a bernolákovské polemiky v kontexte osvietenstva. In: Imrich Kotvan (1910 – 1984), rodák z Trnovca. (v tlači)
24. GRUPAČ, Marian - KOZEJOVÁ PALKECHOVÁ, Marcela - MURGAŠOVÁ, Veronika. Identifikácia, uchovanie a sprostredkovanie historických dokumentov v akademickom prostredí. In: Kultúrne dedičstvo a identita : medzinárodná vedecká konferencia : 25. - 26. máj 2016. - Banská Bystrica: Belianum, 2016, s. 176-185.
25. GRUPAČ, Marián. Intelektuálne dedičstvo a vedecká komunikácia 1500 – 1800 so slovenskými vzťahmi ako súčasť európskej histórie a identity I.: Bel Matej. In: Orol tatranský: Revue pre mladú literatúru, umenie a spoločnosť, 2018, č. 10-12, s. 17-18.
26. GRUPAČ, Marián. Vybraná korešpondencia Adama Františka Kollára s Ignácom Salesiom Batthánym a Karolom Ondrejom Belom. In: Vedecká komunikácia II. Žilina: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, Fakulta humanitných vied, Žilinská univerzita v Žiline, 2019, s. 102-114.
27. GRUPAČ, Marián. Vybrané fragmenty korešpondencie Adama Františka Kollára v kontexte jeho filiácie s uhorskou a českou panovníčkou Máriou Teréziou. In: AUGUSTÍNOVÁ, Eva a kol. Vedecká komunikácia 1500-1800. I. Žilina: EDIS, 2019, s. 84-102.
28. GRUPAČ, Marián. Vybrané segmenty korešpondencie kuruckého generála grófa Mikuláša Berčeního a sedmohradského kniežat'a a šarišského župana Františka II. Rákociho v

kontexte dobových reálií posledného stavovského protihabsburského povstania (1703-1711).

In: mkd revue, 2018, roč. 5, č. 2.

29. KOLÁROVÁ, Ivona. Tajne: Nebezpečná myšlienka a netransparentnosť komunikačných sietí v čase nepokoja (1789 – 1799). Bratislava: Veda, 2020. 216 s.

30. KOLLÁROVÁ, Ivona. „Tajná tlačiareň“ a ohrozovanie verejného pokoja vo Veľkej francúzskej revolúcii. In Zbornik Kniha 2017. Martin : Slovenská národná knižnica, 2017.

31. KOLLÁROVÁ, Ivona. Hľadanie zakázaného. Popularita ateistickej a materialistickej filozofie na konci 18. storočia. In: Vedecká komunikácia II. Žilina: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, Fakulta humanitných vied, Žilinská univerzita v Žiline, 2019, s. 33-59.

32. KOLLÁROVÁ, Ivona. Možnosti rekonštrukcie a pochopenia intelektuálnych komunikačných sietí v ranonovovekom Uhorsku. Úvahy na margo projektu INDED. In Studia Bibliographica Posoniensia. Bratislava : Univerzitná knižnica v Bratislave, 2017, s. 149 – 168.

33. KOLLÁROVÁ, Ivona. Popularita kantovskej filozofie na konci 18. storočia. In: AUGUSTÍNOVÁ, Eva a kol. Vedecká komunikácia 1500-1800. I. Žilina: EDIS, 2019, s. 103-122

34. KOMOROVÁ, Klára. Sambucova korešpondencia vo vzťahu k jeho vydaným dielam. In: Vedecká komunikácia III. Žilina: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, 2020, s. 16-35.

35. KOWALSKÁ, Eva. Calisiovci a Bytčica: zabudnuté centrum vzdelanosti. In: Vedecká komunikácia II. Žilina: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, Fakulta humanitných vied, Žilinská univerzita v Žiline, 2019, s. 60-79.

36. KOWALSKÁ, Eva. Due vergessene Rolle von Johann Ignaz von Felbiger in Ungarn. Wien: Zentralverband in Zusammenarbeit mit ÖIUS und Universität Wien, 2018.

37. KOWALSKÁ, Eva. List – kniha – knižnica: súpis knižnice baróna Calisia z roku 1724 ako svedectvo o vedeckých poznatkoch a záujmoch. In: Vedecká komunikácia III. Žilina: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, 2020, s. 106-125.

38. KOWALSKÁ, Eva. Problems with the Interpretation of the „Slovak Reformation“. In: Journal of Early Modern Christianity, 2020, s. 1-14. Dostupné na: <https://www.degruyter.com/view/journals/jemc/7/2/article-p305.xml>

39. KOWALSKÁ, Eva. Typy a obsah korešpondencie v kauze uhorských exulantov. In: AUGUSTÍNOVÁ, Eva a kol. Vedecká komunikácia 1500-1800. I. Žilina: EDIS, 2019, s. 69-83.

40. MAJEROVÁ, Jarmila. Vedecká komunikácia v dejinách – fenomén Republiky listov. In: AUGUSTÍNOVÁ, Eva a kol. Vedecká komunikácia 1500-1800. I. Žilina: EDIS, 2019, s. 6-23.
41. MURGAŠOVÁ, Veronika. Digitalizácia korešpondencie európskych vzdelancov 1500-1800 ako súčasť ochrany a prezentácie písomného kultúrneho dedičstva. In: AUGUSTÍNOVÁ, Eva a kol. Vedecká komunikácia 1500-1800. I. Žilina: EDIS, 2019, s. 123-138.
42. MURGAŠOVÁ, Veronika. Prieskum fyzického stavu nosičov korešpondencie slovenských vzdelancov v rokoch 1500 -1800. In: Vedecká komunikácia II. Žilina: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva, Fakulta humanitných vied, Žilinská univerzita v Žiline, 2019, s. 158-166

Záver

Vedecké výsledky výskumu počas riešenia projektu majú nielen atribút vedeckosti predstavený materiálými dokladmi o vzdelanostnej úrovni našich vzdelancov a ďalších postáv kultúrneho, spoločenského, cirkevného a politického života, ale aj atribút kultúrno-civilizačný zameraný na ochranu historických dokumentov a inovatívny v zmysle sprístupnenia informácií a ich vizualizácie v digitálnom informačnom priestore. Projekt, resp. jeho výsledky predstavujú potvrdenie hypotézy o integrovaní vzdelaneckej komunity na území dnešného Slovenska do širších vzdelaneckých sietí, čo je reprezentované nielen v databáze samotnej, ale aj v troch vedeckých zborníkoch. Výstupy výskumu sú dokladom priaznivého i nepriaznivého obdobia po politickej, spoločenskej či inej stránke a sú základným pramenným materiálom k poznaniu dejín krajiny, v ktorej skúmané osobnosti pôsobili, rozširovanie ich myšlienok, kritické nazeranie na významné spoločenské témy a udalosti, vnímanie rôznych aspektov korešpondencie – aspekt cestovania, vzdelávania, kontaktov, politickej a spoločenskej situácie a v neposlednom rade aj súkromných informácií, ktoré môžu výrazným spôsobom ozrejmiť momenty ich životov a súvislostí spojených s ich dielom/tvorbou.